בסוד ש"ס

מאת שאול שיר

מזכ"ל המפד"ל, ח"כ הרב יצחק לוי:

"אני רוצה להזהיר את כל העוסקים בפיזור הבטחות לגבי תפקידים במנגנון התנועה..."

זה עתה הסתיים מיפקד המפד"ל, והמפלגה נערכת לבחירות הפנימיות ולוועידתה הבאה. מזכ"ל המפד"ל מבטיח, כי בוועידה הקרובה נראה יותר צעירים, יותר בנייתרה ויותר נשים. ובינתיים נברקים "חששות לסותר מידות בכמה מקומות".

"המבוקר": ישנם כבר נתונים על המיפקד?

המזכ"ל: יחד עם אלה שהתפקדו ב"פריימריס" לרשויות המקומיות (ארבעה מקומות: פתח תקוה, קריית-גת, קריית-מלאכי ועפולה) אנו מגיעים ל־110 אלף ספסים. יש להניח שמספר זה יפחת, לאחר בדיקה מדוקדקת של כל הספסים. אני מעריך שנגיע בסופו של דבר ל־90 אלף עד 100 אלף ספסים מאושרים.

כל הפקידים מטרו את הספסים המלאים בשלושת הימים הימים האחרונים של המיפקד והדבר יצר לחץ גדול ביותר על המערכת, שבודקת ומקלידה את הספסים. משום כך, עד היום, אין נתונים בדוקים.

עיקר התקלות שנתגלו עד כה הן: ספסים כפולים, כלומר, אנשים התפקדו פעמיים אצל פקידים שונים; אנשים התפקדו בטופס הלא־נכון והשטות לסותר מידות בכמה מקומות. כל זאת עדיין ללא הערכורים שמגיעים מהשטח. יש לקחת בחשבון, שלפי חוקת המיפקד, ספר הבוחרים של כל ישוב, צריך להיות מאושר על־ידי ועדת־הבחירות המקומית והיא, כידוע, יכולה לפסול, משיקולים שיפורטו על־ידה, ספסי מתפקדים. עיניך הראות שהמלאכה עד לפרסום ספר הבוחרים המעודכן – עדיין רבה.

הצופה: האם ניתן להסיק מדבריך שצפוי שינוי בלוח הזמנים של הבחירות להוועידה ולמועצות המפקחים?

הרב לוי: המסמכות לשנות את התאריכים שפירסמנו היא בידי ועדת הבחירות המרכזית ובידי בית הדין של התנועה. אני מעריך שיהיה צורך בדחיית מסויימת. בעקרון אני מעדיף דחייה וכלבד שכל מה שצריך לבדר יבורר עד תום, ושנגיע למקסימום האמינות והיושר של ספר הבוחרים.

יש לדעת, כי עתה לאחר שנערך כבר המיפקד, הרי שמהלך הבחירות הפנימיות וכינון הוועידה החדשה יצא לדרך ואין חוזה ממנו. אשר־על־כן דחייה מסויימת לצורך הבירורים הנדרשים, אינה מסכנת את התהליך, אלא רק תוסיף לו אמינות בעיני הציבור.

הצופה: רבים מהמתפקדים שילמו במזומן וזה מעורר אישור של ועדת הבחירות המקומית. האין זה מרגע באמינות המיפקד?

הרב לוי: יש להעמיד את הדברים בפרופורציות הנכונות. על־פי הנתונים שבידי, שום אינם סופים, 30 אחוז מהמתפקדים הם חברים חדשים, שאינם חברי הפועה"מ. הוזה אומר שאנחנו מדברים על כ־30 אלף מתפקדים, מתוכם 70 אחוז שילמו בצ'קים, יוצא, איפוא, שמספרם של החברים החדשים ששילמו במזומן הוא בערך 9,000 בכל הארץ. כלומר, כ־9 אחוזים מכל המיפקד. חלק מהבירורים שירברתי עליהם קודם, כולל גם את אישורי ועדות הבחירות המקומיות לאלה ששילמו במזומן. אני מקווה שוועדות הבחירות לא יהססו לפסול כל טופס, שלגביו מתעוררת שאלה של יושר וטוהר מידות.

הצופה: ישנם כבר נתונים על עלות המיפקד?

הרב לוי: המזכירות הקציבה למיפקד ולבחירות הפנימיות מיליון וחצי שקלים, ולהערכתי ועדת הבחירות המרכזית תעמוד בתקציב הזה, אולי בחריגה קטנה. ההכנסות הצפויות מהמיפקד הן בין 400 אלף ל־500 אלף ש"ח. זו הוצאה קטנה יחסית להיקף המיפקד ולעומת ההוצאות של מפלגות אחרות, שערכו מיפקדים בסדר גודל רומה. עשינו הכל כדי לחסוך ומאד השתדלנו להיעזר במנגנון המיפלגתי, עד כמה שהדבר ניתן ולא להוקיק לקבלנים חיצוניים. ייתכן ואם היינו מקציבים עוד כמה מאות אלפי שקלים, היינו מגרילים את

מספר המתפקדים בעוד כמה אלפים, אך גם היינו מגרילים את חובותיה של המפלגה.

הצופה: הידיעות הרחוקות מספרות, שלמעשה כל הסמכות במרכז המפריל בבר תפוחים, לאחר שהחשבה המכסה בין מרכיבי התנועה לגבי היקף התפקדים החשובים. לידיעות הללו יש בסיס?

הרב לוי: הוכח בעבר, בוועידה הקודמת ובישיבות המרכז, שכל אימת שבאה לפנינו בחירה אישית, "הרילים" לא עבדו או שעבדו בצורה מצומצמת. אני מקווה שבוועידה הקרובה שליש מצירי יהיו פנים חדשות, ומכל גווני הציבור הרת"לאומי. נראה יותר צעירים ויותר נשים ויותר בני־תורה. בטוחני שאותם חברים אינם משעובדים לשון "רילי" ולשון הוראות ויצביעו על־פי מצפונם. איני רוצה שייוכו ח"כ מדברי, שמישהו מתכוון לקפח את מידת עצמאותם של הוותיקים. אני יודע בצורה ברורה שרובם יפעלו על־פי שיקוליהם האישיים הענייניים, אך הם נגישים יותר ומוכרים יותר ויכול להיוותר הרושם, כי הם בכיסו של מישהו.

יש לזכור שבע"ה בוועידה הקרובה תעלה הצעת החלטה לבחור את הח"כים בשיטת "הפריימריס". אני מאוד תומך בכך ואנשה לגייס לה רוב גדול. ומכאן שלפחות בכל הקשור לרשימה לכנסת הבאה, לא ייתכנו יותר "רילים", אלא כל אחד מהמועמדים יצטרך להוכיח עצמו בפני הציבור הרחב ולזכות באמונו. נכון להיום לא ידוע לי על שום "עיסקה" לגבי התפקידים במרכז המפר"ל, למרות שישנה חרשת שמועות בעניין זה.

בהזדמנות זו אני רוצה להזהיר את כל העוסקים בפיזור הבטחות לגבי תפקידים במנגנון המפלגה, כי עליהם לקחת בחשבון שנהיה חייבים לצמצם את מנגנון התנועה בצורה דרסטית ולבטל מנגנון קטן ו"יעיל". ואת, בעיקר, בגלל חוק ייטוח בריאות ממלכתי הממשמש ובא. החוק החדש יצמצם באורח משמעותי את הכנסות הסופרמ"ז ובגלל פסיקת הבג"ץ – קטנו הסכומים שמפלגה מקבלת בחוק מימון מפלגות. אפעל בכל כוחי שהמפלגה לא תנוהל על־ידי מנגנון מנופח ותשקע בשל כך בחובות כספיים, ויפגע ממנה לנהל פעילות ציבורית כראוי ונדרש.

הצופה: ומה יהיה על ייצוג של ציבור הדתיים, ראשי ישיבות ואקדמיה בוועידה. הרי אין זה לכבוד שיחזרו אחר קלות בעלי זכות הבחירה?

הרב לוי: המרכז קבע בתקנון הבחירות, שיש לוועדת הבחירות המרכזית את הסמכות להוסיף צירים עד 5 אחוזים מכלל מספר הצירים. הוזה אומר ש־50 צירים יהיו בוועידה ללא בחירות. לדעתי, הוועדה תצטרך לתת דעתה גם על הצורך במתן ייצוג הולם לעולים מאתיופיה ומחבר העמים, אישי חינוך ותיקי התנועה.

מסמך ראשון לוועדת החקירה

השבוע רווחו בכנסת שמועות עקשניות על המסמכים שכבר מוכנים על שולחנו של ראש השב"כ ובהם האזהרות על קבוצת הסיכון הגבוה של ההניסטים בקריית ארבע ובחברון. עיתונאים הנמנים על תומכי הממשלה טענו בעקשנות, כי החומר שיוגש מטעם השב"כ לוועדת החקירה בראשותו של נשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, יהיה בו כדי לפגוע בראש הממשלה רשי הביטחון, יצחק רבין. רבים התקשו השבוע להסביר מה ראה מר רבין להיכנע לתביעת השמאל להקים ועדת חקירה, לאשר העוברות ירועות כולן כבר עתה. לא מעט פוליטיקאים ועיתונאים התבגאו במהלך השבוע, כי מסקנות ועדת החקירה עלולות לפגוע קשות ביצחק רבין. לעומת זאת, סביבתו הקרובה של יצחק רבין משוררת נכון להשבוע, רגיעה מוחלטת בכל הקשור להתייצבות בפני הוועדה ושאלותיה.

למרות שאיננו צד באירועים במתחם מערת המכפלה אני מתכבד להניח בפני ועדת החקירה את המסמך הראשון המרכז בעד עצמו. המסמך הוא פרוטוקול מדיוני הכנסת ביום ו' באב התשנ"ה, 24 ביולי 1985. הנושא שנדון במליאה: ההסכם הקואליציוני שנחתם בקריית ארבע בין תנועת "כך" של מאיר כהנא לבין מפלגות אחרות. על־פי ההסכם נאסר על העסקת ערבים בכל שטחה של קריית ארבע. בשם הממשלה השיב אז מי שהיה שר הביטחון, שהוא גם שר הביטחון דהיום, מר יצחק רבין.

המסמך – דם דבריו של ח"כ נרשון שפט (התחייה־צומת) במליאת הכנסת. י"ר הישיבה, ח"כ הגב' חייקה גרוסמן (מפ"ם). אמר שפט: "...תנועת התחייה לא השתתפה בבחירות למועצת קריית ארבע ברשימה נפרדת. תנועת "התחייה" מתנגדת לשותפות עם תנועת "כך" הן במישור הארצי והן במישור המוניציפאלי. אי לכך קוראת התנועה לשתי הרשימות הגדולות בקריית־ארבע לעשות כל מאמץ להרכבת הנהלת המועצה בין שתיהן ולא לשתף את רשימת "כך" בהנהלת המועצה, כפי שמחייבת טובת הקריה"...

אני מוכרח לומר עוד מילים מספר גם לעניין כהנא. כל ההתבטאויות כאן ובמקומות אחרים רק עוזרות לו. יש בעיות אמיתיות של ביטחון ושל שלום בכל המדינה ולא רק ביהודה ושומרון,ועם ישראל רואה את המצב במרינה, חוסר אונים, אי יכולת לפתור בעיות. יש טרור, יש רצח אין תשובה... במצב כלכלי קשה יש תמיד מסיתים על רקע כלכלי, וגם על רקע עדתי ותמיד מנצלים את המצב הזה. לכן כל דיבור בכיוון הזה, כפי שהוא נשמע כאן ובמקומות אחרים, בסופו של דבר רק עוזר לכהנא. ואני רוצה לסיים ולומר: כל רצח נוסף מחזק את כהנא, אבל כל חיזוק כהנא מביא לרצח נוסף. ניבא וכנראה ידע מה שניבא.

המסמך הזה מדברי הכנסת יכול אולי לעניין גם את העתונאית המומחית לתנ"ך, ומגילת אסתר שלי יחימוביץ' ואת הגב' דליה יאירי ואת שרת האומנויות הגב' שולמית אלוני, שהתקשו משום מה למצוא מגנים מקרב הימין את הסבה במערת המכפלה.

את התלונות להעביר ל"כרמל מזרחי"

ה"פורים שמח" של ח"כ חנן פורת ביום הסבת, ייזכר ודאי ויחבוב לדורות, במרחק הקרב של השמאלנים בציבור המתנחלים כולו. ואת, למרות שהכל כבר יודעים וח"כ פורת הודה שבוע, כי היה זה לאחר לגימה של שניים וחצי בקבוקים מסוגים שונים של "כרמל מזרחי". בנתונים הללו, לא שם את ליבו למצלמות השלוויזיה, ולעובדה כי הוא חשוף וכל רבריו משודרים ישירות לאומה. העיתונות השתלחה בו ללא רחמים, ושכחה לו את התייצבותו בגלוי נגד "המחתרת היהודית" – דבר שרק בודדים מבין המתנחלים העז לעשות. בעיצומה של ההמולה התקשורתית ספר ח"כ פורת, כי למד מרבו, הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל, לנצור רגשות של כאב וצער גם בשעות הקשות ביותר ולקיים את מצוות היום, בשבת וחג כמתחייב מהלכה ותורת־ישראל. "הרבי מציבין זצ"ל והרב צבי יהודה זצ"ל היו בקשרי חברות הדוקים ביותר. אוהב ואהוב הרבי מציבין נפטר בשבת והרבי נודע להרב צבי יהודה בשבת. על פניו לא נראותה שום הבעת צער. הוא ניהל את שהוי היום כרגיל, השמיע שיחה לבחורי הישיבה, סיפר את סעודות השבת והבדיל על הגר. מיד כשסיים את "ההבדלה" התיישב על הריצפה ופרץ בבכי מר קורע לב ואי אפשר היה להרגיעו.

מי שהכיר את הרב צבי יהודה ואת רגישותו היה אומר על התנהגותו באותה שבת או שהכל מלאכותי או שהכל צביעות. אבל, האמת היא שהשמחה שלנו יונקת ממקורות פנימיים של עוז ואמונה, וגם בשעות הקשות ביותר אנחנו מאמינים שיש לנו אבא בשמים ועל מה שנאמר: "ואמרי אסתר אסיר פני ביום ההוא" אנו מאמינים שמתוך החסתר תבוא הישועה. פורים זה אצלנו נצח ולא שאני חסין מפני מה שקרה וקורה. ברור שאם הייתי יודע שיש שם מצלמות הייתי נוהג ברגישות הראוייה...

מי הסית את הבדואים?

ההפגנות הסוערות של התושבים הבדואים ברדום האחרון, היו ראשונות מסוגן ובאו בהפתעה על כל אותם מוסדות למיגור הזה. מדברי ראשי הציבור הזה, ניתן היה להסיק, כי רק בודדים ממש הפגינו ממניעים דתיים וצער על ההרג במערת המכפלה, בעוד הרוב המכריע ביקש לנצל את המצב, כדי לאלץ את ראש הממשלה ושרי ממשלה רלבנטיים, להיכנס עימם למו"מ בעניינים חומריים יותר.

ממסמך שחוכן בידי המודיעין של המשטרה עולה, כי אישיות ציבורית מהמיגזר הבדואי המזוהה עם רשימת מר"צ או של ח"כ דראושה, הייתה הגורם המתסיס והמניע את הפגנות הבדואים.

זו אולי ההזדמנות לשבח את מפכ"ל המשטרה, ר/נ רפי פלד על האופן שבו תיפקדה המשטרה במהלך השבוע הקשה. בכל אזורי הארץ. פלד עצמו, כדרכו, מיעט להתבטא והמעט שאמר, נוסח בזהירות רבה ולא נתן ולא איפשר ל"מראיינים הכל יודעים", להפוך אותו כלי למסעות "הפרופגנדה" שלהם. אין ספק שהדבר הוכח השבוע, כי שר המשטרה, משה שחל היטב על האיש הנבון ועל כך כבר אמר קוהלת "אל תמנע טוב מבעליו".

מותר פעם להקים ועדת חקירה גם נגד עתונאים

העיתונאים הם תמיד בצד של החוקרים, התחקירנים, המאשימים, השואלים והמראיינים. חלקם נהנים מ"חסינות" של אישים במגזר הפוליטי (כך גם בתקופת שלטון הליכוד) ומעטים הם הפוליטיקאים המעיזים לצאת נגדם – נגד אותם אלה הראויים לגינוי – מחשש שמא יבולע להם. ו"במקום שאין איש אפ־לו הרינו איז א פיש", או הנה פניתי לשר התינוך התרבות, פרופ' אמנון רובינשטיין, שייזום הקמת ועדת חקירה על האופן שבו סיקרה התקשורת את אירועי הטבח הנפשע במערת המכפלה, בעיקר על מידת האובייקטיביות שגילתה.

השופט העליון מנחם אלון פרש זה עתה לגימלאות והוא יוכל לבחור את הצוות המתאים והראוי לוועדת חקירה כזו – בראשותו. לא אופתע אם המסקנות יוכיחו בעליל, כי מבין העיתונאים רב מספרם של "בעלי רעה" וקטן מספרם של העיתונאים העושים עבודתם ללא פגיעות.